СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 246. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 21. жовтня, 1929. VOL. XXXVII. No. 246. Jersey City, N. J., Monday, October 21, 1929. THREE CENTS

ПРОКУРАТОР БЛАГАЄ СУДДІВ НА ВКОЛІШКАХ О ЗАСУД ОБЖАЛОВАНИХ

ГАСТОНСЬКА РОЗПРАВА СВІДКОМ ЩЕ ОДНОЇ ДРАМАТИЧНОЇ СЦЕНИ.

ШАРЛОТ (Норт Каролайна), 19. жовтня. — В понеділок západe вирок у справі Фреда Ервина Била й товаришів, обжалованих за вбивство поліційного шефа Адерголда з Гастонії. Вчора промовляв прокуратор, уживаючи всіх средств красномовности, щоби переконати присяжних суддів про вину обжалованих. Він представляв їм мирне спожиття, яке тут завжди панувало між робітниками й промисловцями, а останні тертя між ними приписував комуністам, що приїхали сюди з Ню Йорку. Вкінці прокуратор клякнув і з піднесеними догори руками благав суддів, щоби памятали на американський прапор та видали засуд на тих зрадників і „чортів з рогами", яких судять.

ПРОМИСЛОВЦІ ХВАЛИЛИ ЛАБІСТА.

ЗА ТЕ, ЩО ПРАЦЮВАВ У ЇХНЮ КОРИСТЬ.

ВАШИНГТОН, 19. жовтня. — Слідча комісія, яка розглядає справу сенатських лабістів, відчитала вчора два письма, вислані до Аензона, тарифового дорадника сенатора Бинґема. В тих письмах хвалить Е. Кент Губбард, президент Товариства Промисловців стейту Конетикот, Аензона за його знамениту працю, бо він осягнув у тарифовій справі більше, як цього самі промисловці сподівалися.

ДОГЕНІ БОРОНИТЬ ФОЛА.

БО САМ ДРОЖИТЬ ЗА СВОЮ ШКІРУ. КАЖЕ, ЩО НАНЯВ НАФТОВІ ПОЛЯ З ПАТРІОТИЗМУ.

ВАШИНГТОН, 19. жовтня. — Кажуть, що коли Фол зістане звільнений від вини й кари, то буде це завдячувати головно свому 73-літному приятелеви Догенієву. Догені зайшовся при вчорашнім переслуханню сльозами. Говорив, що він винаняв нафтові поля з патріотичного обовязку, щоб Америка мала потрібні засоби нафти на случай війни з Японією, на що тоді заносилося. Принаймні так йому тоді говорили військові експерти, які його наклонювали до винайму нафтових військових теренів.

Догені твердив, що він не дав Фолови ніякого хабара, а тільки позичив йому $100,000, на що одержав вексель.

Догенієву дуже залежить на звільненню Фола, бо вразі засуду буде Догені поставлений перед суд за те, що давав хабара.

ОГЛЯДИНИ ОДНОГО МІЛІОНА ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК, 19. жовтня. — Дня 7 листопада стануть діти нюйорських шкіл до оглядин їх стану здоровля. Всякі недомагання мають бути зголошені до шкільних лікарів, які мають занятися лікуванням.

ДВА БЮДЖЕТИ.

НЮ ЙОРК, 19. жовтня. — Місто Ню Йорк має вже усталений бюджет на слідуючий рік, який виносить $564,773,252. А бюджет нюйорського стейту виноситиме понад $300,000,000.

БУТЛЕҐЕРИ ДЕРЖАТЬ ОДНУ РУКУ.

НЮ ЙОРК, 19. жовтня. — З доходжень, які веде прогибіційний адміністратор Вилієм Калгун, виходить, що відомий шикаґовський ватажок Ал Капоне був у звязку з бутлеґерським синдикатом, який попав у руки прогибіційних властей підчас послідного ґенерального наступу на бутлеґерів. Калгун знайшов навіть чек на $1,500, виставлений Капонім у филаделфійській вязниці, а призначений для одного з бутлеґерської шайки.

ТАКОГО ЗИМНА НЕ БУЛО ВІД 1876 РОКУ.

НЮ ЙОРК, 19. жовтня. — Дня 18 жовтня спав термометер до 34 степенів. Такого холодного жовтня не було від 1876 р.

ОБМЕЖУЮТЬ ПРОДУКЦІЮ НАФТИ.

АЛЕ Й ПОЗБАВЛЯЮТЬ ЧЕРЕЗ ТЕ РОБІТНИКІВ РОБОТИ.

МЕКСИКО СИТІ, 19. жовтня. — Американські нафтові компанії, в яких руках спочиває нафтова продукція Мексика, взялися до ощадности нафти. Коли в 1921 році добувано 193,000,000 бочівок нафти, то цього року добуто за шість місяців всього 21,000,000 бочівок. У той спосіб хочуть припинити надпродукцію нафти, а держава знову — охоронити край перед дикою експльоатацією земельних скарбів.

Зменшення продукції нафти відбивається одначе погано на нафтових робітниках. Бо в 1921 р. було занятих при нафтових роботах 150,000 робітників, а тепер працює всього 14,000 людей.

ГУВЕР ВИБИРАЄТЬСЯ НА ВЕСТИ.

ПОБУДЕ ТАМ ПЯТЬ ДНІВ І ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У ТОРЖЕСТВІ В ЧЕСТЬ ЕДИСОНА.

ВАШИНГТОН, 19. жовтня. — Президент Гувер відізджає в неділю пополудні з Вашинґтону, вибираючись у пятидневну подорож по Вестах. Безпосередньою причиною тої поїздки є торжество, яке влаштовує автомобілевий магнат Форд у честь Едисона.

СВІТ ЗА МИРОМ.

МАЙБУТНЄ ДЕРЖАВ ЛЕЖАТИМЕ В РУКАХ ПРАВНИКІВ. ТАК КАЖЕ БАТЛЕР.

НЮ ЙОРК, 19. жовтня. — Д-р Никлас Батлер, президент Колюмбійського університету, говорив про мирні змагання народів. Він підніс, що народи усунуть тепер безцеремонно всі уряди, які змагають до нової війни. Державами будуть тепер правити правники, а не ґенерали.

НАПАД ЖІНОК.

Підчас нарад громадської ради над меліорацією ґрунтів в Ясенові пільнім, пов. Городенка, товпа жінок і дітей напала на громадський уряд, вибиваючи шиби. Наради перервано.

НЕВІДОМА НЕДУГА.

У зразковім шпиталі в Бомбаю лікарі ствердили дивну недугу в 16 пацієнтів. Шпиталь зачинили, щоби прослідити її ближче. Сім осіб померло. Деякі лікарі догадуються, що має це бути якась зовсім нова форма тифу.

ХИТРА МУХА.

Приїхав до Лодзі мініятурний акробат, званий „мухою". Зветься він Фелікс Назаревич. Мав він показати цікавим, як чінові акробати ходять по ринвах кількаповерхових домів. Публика ждала на нього від год. 4-ої попол. до 6-ої. В 6-ій год. почав він пнятись ринвою на 4-поверховий дім на „Зеленім Ринку". Доліз до 1-го поверха, там хопився за линву, підтягнувся при її помочі ще на один поверх, а там рішив, що вигідніше влізти через відчинене вікно до кімнати і збігти сходами вниз. Мав він у кишені 1,500 зол. за білети і хотів з ними спокійно віднхати таксівкою. Але між публикою були також спортовці. „Муху" дігнали, відобрали гроші і відставили на поліцію.

ЧУДЕСА НАУКИ.

На конґресі природників у Копенгаґені скандинавський учений Кнут Лянґ продукував свої останні досвіди зі зміною полів хірурґічним способом. Наслідком операції перещіплення родючих орґанів полу вдалось перемінити когута в курку і курку в когута. Між зразками, які він показував, є також гермафродит, що залежно від деяких середників раз проявляє себе як самець, другий раз як самиця. — Професор зі Сіднею, д-р Брок, спеціяліст від недуг серця, доказував досвідами, що при помочі електричної струї міг оживити дитину, що вмерла підчас злогів; дитина була мертва 15 хвилин; також потопельник 10 хвилин після ствердження смерти віджив, завдяки його методі. — Поліційний комісар у Берліні д-р Рустоф збудував радіовий апарат, який сам записує пересилані ним звістки.

ЛЮДЕ З ПРАВОЮ КИШЕНЕЮ.

Московська преса приносить характеристичну звістку. Від якогось часу кравці запримітили, що кліенти домагаються щоби вищу кишеню в піджаку робити їм не по лівім боці як досі, а по правім. Один кравець, переляканий таким незрозумілим домаганням, повідомив про це поліцію, мовляв, це щось невиразне. Поліція як стій знюхала контрреволюцію. Люде якоїсь небезпечної організації певно пізнають себе по кишені з правого боку. Одного такого „правого" арештували. А він вияснив: „Я — урядовець. Часи тепер тяжкі. Мої зверхники гляділи би на мене кривим оком, якби побачили, що маю нове вбрання. А так: глянуть на праву кишеню і зараз бачать, що це старе вбрання, перелицьоване".

СІЛЬСЬКІ ПОРАХУНКИ.

Два 18-літні парубки з Крехова, О. Цяпало і М. Шкутак, дістали всього по 10 місяців вязниці за те, що перестрілили ногу господареві В. Гейнарові, засівшись на нього в ночі з рушницею. Вони боронились тим, що не мали наміру вбити несимпатичного їм сусіда.

В БУКАРЕШТІ ПРОМИШЛЯЮТЬ.

Поліція натрапила в Букарешті (Румунія) на фабрику фальшивих тисячлеївок. Одначе тут не така велика заслуга поліції, бо викриття фальшивників треба приписати тому випадкові, що їм не вдалося виміняти одної підробленої тисячлеївки через те, що її сейчас можна було пізнати. В звязку з цим арештовано одну жінку й двох мущин, які оправдувалися тим, що не хотіли пошкодити державі, з найти засобів до конструкції нововинайденого апарату, який запобігає залізничим нещастям і за який готові Американці заплатити шість міліонів долярів. — Одна инша женщина, яка мала удержувати в Букарешті аж трох любасів, офіцирів, улекшила собі цю справу. Вона служила за касієрку в касі інвалідів, вдів і сиріт і обкрадала прямо касу. Від нового року вдалося їй присвоїти собі 1,720,000 л. Небувалу жінку, що так глибоко черпала з чужої каси й мала таке добре серце для своїх кавалєрів, арештувала поліція.

ЦЕРКОВНІ НОВИНИ.

Львівське „Діло" пише: Повідомляють нас із добре поінформованих церковних кругів, що львівським епископом-суґрафаном Апостольський Престіл іменував **о. д-ра Івана Бучка,** професора богословії і ректора інституту св. Йосафата у Львові. Виявилося, що справа була вирішена вже в липні ц. р., одначе номінат держав її в тайні, бо робив старання, щоби його увільнено від тієї достойности, як увільнено його було й від номінації на канадійського епископа. Одначе цим разом його просьби Апостольський Престіл не вислухав і його назначення остаточно затвердив. Номінат у першій половині жовтня виїзджає до Риму, де правдоподібно прийме й епископське рукоположення.

В другій половині жовтня відбудеться в Римі конференція всіх греко-катол. українських епископів, яка буде продовженням конференції, що мала місце у Львові 1927 р. На ту конференцію вибирається також митрополит, хоч як це для нього тяжко приходить з огляду на стан здоровля.

В найближчому часі під проводом митрополита зачинається „католицька акція", то значить аполітична християнська організація, поширена на заході (в Італії, в Чехії й ін.), яку теперішній папа особливо поручає. „Нива", орган духовенства, переходить на власність „катол. акції", а її довголітній редактор і власник, о. д-р Г. Костельник, уступає з редакції, щоби не стояти на перешкоді поєднанню всіх церковних кругів у „катол. акції", з яких одні відносяться до нього з повним признанням, а другі з ворогуванням.

ОСВІТНІ ПЕРСПЕКТИВИ.

Міністерство освіти у Варшаві обчислило, що за 10 літ буде в Польщі більше вчителів як шкільних кімнат. Тоді треба буде 145,000 учителів і майже стільки шкільних саль (кімнат), щоб заспокоїти потреби шкільної молоді. На будову нових шкіл треба буде тоді 3 міліярди, себто всю суму державного бюджету. А що цього не можна здійснити, то третина з тих дітей, що мають ходити до школи, не буде принята задля недостачі місця.

ПЕРЕДІСТОРИЧНА КАРТА.

В одній місцевости недалеко французького Орлеану відкрили цими днями цілу сітку підземельних коридорів і склепінь, а в них ріжні передісторичні предмети. Крім топорищ, луків і образків на каменях, найшли на одному камені різьблену карту зоряного неба, яке мабуть мешканці цього міста бачили над своїми головами. Відкриті склепіння тягнуться на просторі 50 метрів, завглибшки 3 метрів під поверхнею землі.

ЖИВИЙ ТРУП.

Польський американський „Куріер Народови" подає таку історію, списану просто з дійсної події. У Дітройт вернувся до хати після 17-місячної неприсутности Йосиф Сломінський. Його найближча рідня сильно перелякалась, бо мала перед собою небіщика, якого поховала урядово з усіми приписами 17 місяців тому, заплативши за похорон 200 дол. Його воскресення виянилося просто. Й. Сломінський збунтувався проти прогибіції і впився до нестями. Поліція найшла його на вулиці, а перевіривши, що це алькоголік з пересвідченння, відставила його до санаторії в Ельойс, на примусове лікування. Рідня за цей час шукала за ним надаремне. Аж вичитала в часописі, що трамвай переїхав якогось пяного. Пішли члени рідні до трупарні і там ствердили в найкращій вірі, що труп, який лежить перед ними, це їх — муж, батько і брат. Труп був сильно покалічений. Поховали його. Тимчасом правдивий Сломінський видужав у санаторії і втік звідти до хати. Коли довідався, що його рідня видала за його похорон 200 дол., домагався від похоронного товариства звороту цих грошей і вже почав з ним процес. Помилка з розпізнанням трупа зовсім тотожна з текстом фільми „Живий труп" на підставі песи Толстого.

НАВЧАННЯ РЕЛІГІЇ В ІТАЛІЙСЬКИХ ШКОЛАХ.

Італійська рада міністрів ухвалила постанову в справі навчання релігії в середніх школах. Науці релігії признано одну годину тижнево; релігія не входить у склад предметів, із яких складають іспити. Видаватимуть лише посвідки про загальний поступ учня в науці релігії. Для навчання релігії не анґажуватимуть спеціяльних учителів, лише управитель школи визначить для цього когось зпоміж учителів, у порозумінні з церковною владою. Діти, яких батьки внесуть письменні подання, будуть увільнені від науки релігії.

БОЇ БІЛЯ РІКИ СУНҐАРІ ТОЧАТЬСЯ ДАЛІ

ТОКІО (Японія), 19. жовтня.—З Манджурії повідомляють, що там точаться дальші бої між російськими та китайськими військами. Китайські війська одержали значне підкріплення новими силами, які вислано на фронт з Харбіна. Вони відкинули російські війська до кордонів Сибіру в районі ріки Сунґарі.

Тепер приготовлюються до вилету на фронт ще десять нових китайських літаків. Таксамо на ріці Сунґарі сконцентровано біля міста Пунчін девять китайських канонірок.

ВОРОШІЛОВ ГОВОРИТЬ.

РАДЯНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ МІНІСТЕР ВИГОЛОШУЄ ВОЙОВНИЧІ ПРОМОВИ.

МОСКВА (СССР), 19. жовтня.—Комісар військових справ Ворошілов знову виголосив промову про майбутню війну. На зборах Ліґи Комуністичної Молоді він заявив, що війна між пролетарською державою та світовими капіталістами неминуча. Говорячи про війну з Китаєм, він заявив, що червона армія має на стільки сили, що змусить китайських капіталістів та імперіялістів виконувати свої договори з Росією.

Далі Ворошілов зазначив, щоби не звертали уваги на те, що в радянській пресі подаються відомости лише про активність китайських військ, з чого виходить, що нібито червона армія тримається пасивно. Він запевняє, що на кождий напад Китайців червона армія відповідає своїм побідним ударом.

На закінчення Ворошілов грозив Китаєві, що нарешті надійде час, коли червона армія покаже дійсну свою силу.

СМЕРТНА КАРА.

ТРОХ АРАБІВ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТНУ КАРУ ЗА ВБИВСТВО ЖИДА.

ЄРУСАЛИМ (Палестина), 19. жовтня. — Перший вирок смерти за участь у протижидівських заворушеннях у Палестині видав англійський суд супроти трох Арабів. На запитання засуджених, що вони можуть сказати на своє виправдання, двох відповіло: „Алах знає всю правду", а третій мовчав.

Їх засуджено за побиття Жида, який умер від того. Араби цим присудом дуже подражнені й говорять, що це наслідок прихильного ставлення до Жидів Англії. Оборона засуджених подає апеляцію до вищого суду в Єрусалимі, бо ця росправа відбулася в окружнім суді в Гайфі.

БЮТЬ ФРАНЦУЗІВ.

ОРАН (Альжир), 19. жовтня. — Сильний мурський повстанський відділ напав на французьких леґіонів у районі Атляських ґір. Підчас завзятого бою вбито 50 леґіонерів та 21 тяжко поранено. Літаки допомагали французькому леґіонові та скерували допомогу заатакованим Мурами, чим урятували рештки відділу чужоземного леґіону.

Уважають, що цей напад Мурів означає початок нового повстання їх проти французького панування.

ПРОТИІТАЛІЙСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ВІДБУЛИСЯ ПО ВСІЙ ЮГОСЛАВІЇ З НАГОДИ РІЧНИЦІ ЗАСУДУ ІТАЛІЙСЬКИМ СУДОМ ХОРВАТСЬКОГО СТУДЕНТА.

БІЛГОРОД (Югославія), 19. жовтня. — Відбулися протиіталійські демонстрації по всій Югославії. Сталися вони з нагоди третьої річниці страти хорватського студента, Ґортана, по присуду італійського суду.

У столиці Югославії та в инших містах більшість крамниць і театрів були замкнені, вулиці прикрашені прапорами, вивішеними на знак жалоби. Місцями відбулися демонстративні походи натовпів з ворожими Італії гаслами.

В італійському порті, що знаходиться на югославянському березі, Зара, відбулися демонстрації італійських фашистів проти Югославії. Вони розгромили кілька славянських склепів та інституцій.

ФАБРИКА ФОРДА В ЕВРОПІ.

КЕЛЬН (Німеччина), 19. жовтня. — Представники Форда підписали контракт з посадником міста Кельна на відкриття там, на березі Райну, великої фордовської фабрики. Це буде одинока його фабрика в Европі, що вироблятиме всі частини автомобілів. Инші фабрики будуть лише збирати готові части автомобілів, які доставлятимуться до них.

Зпочатку на фабриці буде робити 1,000 робітників, але плянується зробити її великою. Там вироблятимуть спеціяльні маленькі автомобілі, а також звичайні фордовські пасажирські та тягарові авта. Фабрика ця має стати центральною на всю Европу.

В АФҐАНІСТАНІ НЕ БУДЕ СПОКОЮ.

ЛАГОР (Індія), 19 жовтня. — Хоч Надір Хан уже проголошений еміром Афґаністану й знаходиться в Кабулі, всеж годі надіятися спокою там. Габібула тепер знову збирає військо й готується наступати на Кабул. З другої сторони прихильники Аманули не хочуть визнати Надіра Хана й нагадують йому, що він урочисто прирік, що стає до боротьби з Габібулою, щоби Аманулу повернути на престіл, а тепер сам заняв афґанський престіл.

НОВИЙ КРУЖЛЯК.

ВІЛЬГЕЛЬМСҐАФЕН (Німеччина), 19 жовтня. — Тут спущено на воду новий німецький кружляк „Ляйпціґ". Це вже пятий новий кружляк, але він наймодерніший. Машини його будуть давати силу 65,000 кінських сил, що дасть можливість кружлякови плавати зі скорістю 32 милі на годину.

Все устаткування кружляка й узброєння значно вліпшене від наймодерніших кружляків в [illegible]

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDFD 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Неодинокє число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РЕПЕТ ПІДПРИЄМЦІВ

На конвенції Американської Федерації Праці в Торонто знову піднято справу вживання судових заказів підчас страйків. З нарад видно, що Американська Федерація Праці думає вже почати серіозні заходи перед американським конґресом проти інджонкшенів.

Сі інджонкшени здавна були найтяжчим оруддем, з яким приходилося робітникам стрічати підчас кождого страйку. Звичайно заборони суду були такі широкі, що під них можна було підтягнути малощо не кождий крок страйкарів. Тому й не диво, що робітничі організації здавна виступали за обмеженням права судів видавати такі заборони. Та всі сі заходи досі ще не принесли добрих вислідів, і послідна конвенція Федерації Праці ще раз піднимає заходи.

Але підприємці, відомо, не дадуть собі без бою вирвати такого доброго оруддя боротьби проти робітників. На послідній своїй конвенції Краєве Товариство Фабрикантів, що відбулася рівночасно з конвенцією Американської Федерації Праці, фабриканти вже почали відповідати робітничим юніям на огонь, який юнії спрямували на інджонкшени. Фабриканти обороняють інджонкшени в дуже цікавий спосіб. Кажуть вони, що обмеженне права судів видавати інджонкшени в робітничих страйках нарушить установу судів, підорве вимір справедливости, а тимсамим принесе громадянству великі шкоди.

Відома річ, що арґументи Товариства Фабрикантів не стійні. Ті самі фабриканти, що нині виступають за правом суду видавати інджонкшени як проти обмеження судейської власти, завтра будуть проти інджонкшенів, якби такий інджонкшен мав бути звернений проти фабрикантів.

На всякий случай маємо перед собою незвичайно повчаючу боротьбу. Інакше не можна назвати того, що перед нами діється. Се є боротьба й то дуже завзята. Без боротьби робітничі юнії не повалять напасливих інджонкшенів, і без боротьби фабриканти не здадуть такого знаменитого оруддя проти робітників. За робітниками стоїть чисельна сила та політичний уплив, який іде з чисельною силою. За фабрикантами велика сила гроша та скупність організації й нападу, які йдуть з великими грішми.

Боротьба буде йти до послідного. Робітники не пожалують ніякого способу, щоби добути свого, а підприємці не пожалують нічого, щоби вдержати вигідне їм становище. І нема тут наївних людий, які серед тої боротьби кричалиби: „Пощо нам сваритися? Чи не ліпшебе нам заспівати „Мир вам браття"?

ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО ПРО ТАНОК

(З розмови з нашим славним балетмайстром).

Багато молоді й старших Українців, як дівчат так і хлопців, танцює український танок при всяких оказіях, як от на весіллях, хрестинах, забавах, концертах, представленнях, при влаштованню свят зустрічі весни, а також при закінченню жнив („обжинки") й т. д.

Наші „Великодні Гагілки" котрими ще тепер в старім краю бавляться наші молоді дівчата та хлопці, мають своє походження з часів давної старовини, ще з поганських часів, коли наші предки святкували тогочасні свята: народження чи поворот до землі сонця, прихід весни, свято русалок (в літі) й т. д.

Багато з нас любується й цікавиться тими танковими узорами, що чарують неодне серце глядача, але мало хто з нас задавав собі питання, що таке є танок і як він народжується-твориться.

Отже про це я хочу коротко сказати.

Танком ми називаємо прояву людського настрою ритмічними рухами тіла під мельодію пісні чи музики.

Якже зароджується танок? А от, уявім собі, що ми прийшли на весільну чи яку товариську забаву, то побачимо, що мимо нашої волі на нас впливає настрій того товариства чи весілля. А особливо, коли ми зачуємо приємну нам мельодію пісні чи танкової музики, то часто ми перериваємо наші розмови й під впливом тих музичних хвиль, котрі линуть до нас від струн скрипки, чи цимбалів, решітки, чи чудової сопілки, якась невидима сила заставить нас стрепенутись, щось наче кольне в серце, якось солодко, ніби заболить приємним болем і серце прискорить своє биття. Кров наша скорше починає переливатися по жилах, навіть де у кого ніби мороз піде поза шкурою, а де у кого розіллється по жилах якась свіжа, приємна теплота й взагалі ціла наша постать з байдужої перевориться в бадьорійшу, молодшу, веселійшу.

От, уявім собі, що похмура людина сиділа байдужно десь в кутку на весіллю й раптом зачула живу нашу рідну мельодію пісні, скажемо: „І шумить і гуде, дрібний дощик іде!" Звуки ці вдарилися об цю байдужну сонну людину й пробудили її. Сама того не помічаючи, людина слухає своїми змислами цю мельодію, котра все більше й більше впливає на неї нагадує їй слова пісні тої, будить спомини про весну життя, про майовий дощ, про весілля якесь в рідному краю, коли ми були молоді, безжурні, веселі.

Не помічаючи свого поступовання, мимо своєї волі людина починає реаґувати на танкову мельодію рухами свого тіла: один легенько в такт мельодії хитає головою, другий долонею бє легенько по нозі, третій тупає ногою, четвертий піднімає й опускає в такт музики плечі, ніби його хтось лоскоче, а пятий робить усі ті рухи разом: і ногою й рукою, і плечима й головою та ще й приспівує. А колиб зупинити його та спитати, що це він робить, то напевне відповість, що нічого не робить, а так тільки слухає.

А тимчасом мельодія, котру там десь в другій кімнаті чути, наростає своїми звуками, прискорює темпо, вливається в людські душі й опановує ними. Самі того не помічаючи, часто ті, що „спокійно" слухають, уже не всидять спокійна на місці: підскакують, притоптують, підспівують і нарешті в захопленню зриваються з місця, беруть руки в боки, чи яку иншу поставу, й починають іти танковими кроками з свого місця по салі чи хаті, виробляючи такі танкові узори, які гармонізують з їх настроєм чи характером того танку, який грає музика.

Оце власне є початки творення чи вступу до танку. Що такий характер зародку танку є природний для людини, то це можемо побачити й з поступовання маленької дитини, часто ще немовлятка. Коли дитина почує пісню матері, чи музику в хаті, а особливо веселу, то вона починає махати рученятами, пацає ніженьками, підскакує всім своїм тільцем, сміється й пробує викрикувати ріжні звуки в такт цеї музики, котра не дає їй спокою.

А більшенькі діти, котрі вже можуть ходити, то вже пробують крутитися, бігати й творити щось подібне до танкових узорів, особливо коли дитина бачила, що хтось зі старших танцював.

Ще одним з прикладів, як народжується український народний танок нехай буде згадка про те, як танцювали в м. Стеблеві, канівського повіту, на Київщині, де я родився.

Памятаю, як ще з малих років мені приходилося бувати дуже часто на весіллях, у нашому містечку та в ближчих наших селах. Нераз бачив я, як під танкову пісню або музику танцювали парубки з дівчатами, а також і старші дядьки з своїми свашками та сватами. Просто очей не можна відірвати, як підуть ріжними викрутасами та вихилясами наші Стеблівці! Я ще не розумів і не відчував тих солодощів, що має танок, і бувало дивився з боку на тих людей, що танцюють, дивувався та нераз думав про себе: „И на що вони себе так мучать у тім скаканню, й яка їх сила заставляє виробляти такі чуда?" Але й самому було цікаво бачити, коли весільні люде піднімають танкову хуртовину: хлопці молодші в чорних чумарках та синіх штанах, підперезані зеленими поясами, з високими сивими шапками, в добрих чоботях, вимащених доґтьом, а в декого вже „делікатною" ваксою, а дівчата в плахтах, корсетках та гарно вишитих з підтичками сорочках, у вінках на голові, з стрічками й з намистом та дукачами на грудях, декотрі в червоних чобітках-сафянцях з трома підківками: золотою, срібною й звичайною, а декотрі бідніщі — босими ногами, — витанцьовували вільного селянського танку.

Вони то пара за парою носилися вихром у танкові, то дівчата легенькими кроками, наче усміхаючись, відходили назад, а хлопці в завзяттю садили такої присюдки, що аж земля гула та курява вставала вище хати. А скрипка пищить-виграє, флейта свище, а бубон дає гук: „бом-чик, бом-чик, бум-бум-бум!", а бас, на котрому грав підсліпуватий кривий музикант, тільки вимовляв: „ву-ву-ву-ву!"

От, то життя було у нас в Стеблеві! Музика бувало місця собі не находила: бувало грає й грає, нераз вже хоче ставати, бо стомилася. Але тут кричали їй: „грай, або гроші вертай!" й мусіла далі грати, так „шкварити" гопака, що аж все містечко чуло.

Одного разу, коли я стояв сиротою й дивився на цю хуртовину й мабуть у мене також руки й ноги вже ходили та дриґали, та я нічого не помічав, якийсь підпилий дядько глянув на мене, зачепив за мою шию величезною своєю рукою й пхнув у танець: „Чого стоїш, вирячивши очі, танцюй з нами, коли молодий" і пхнув мене між танцюючу хуртовину. Величезний мій батьковий бриль злетів з моеї голови, самого мене підхопила танцююча завирюха й мало ніг мені не пообтоптували, але я мусів тимбільше скакати з ними і вважаючи на свої босі ноги, й на того дядька, гатив завзято присюдку ліпше, як буває молоді хлопці.

Памятаю, коли скінчився той танок, в якому й я не по своїй волі крутився, то пішов до дому, бо вже смеркалося. Але весілля гуло на ціле село, а в моїй голові шуміло, був я схвильований і не чув, як боліли ноги, бо смутно відчував ту велику силу народнього танку, котра й мене захопила була у свій вихор.

Оттак я відчув і зрозумів, як зароджується український танок. Бачив і маленькі діти і великих людей, котрі в танкові знаходили забуття, відпочинок, радість. Згадували молоді літа й переживання красних хвиль чи то природи, чи весняного дощу, чи празника світлого й радісного Великодня.

— Так, так, кумонько, гарного маю чоловіка! Хотів мені відгризти ніс. Та недочекання його! Як лише вилижеться з ран і вийде зі шпиталя, то вже я відплачуся йому!

—o—

Юнак дуже задиханий та схвильований здогонив дівчину перед домом, у якім вона живе, тай говорить вривано:

— Марійко... тепер іду до твоїх батьків просити в них твоєї руки.

Дівчина (розчарована): То ти тому так гнав?! А я гадала, що ти хочеш зі мною піти на якийсь гарний мувінґ пікчер!

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ
ЗІ СЛОВАМИ ДО СПІВУ.
на пяно зложив
ВАСИЛЬ БАРВІНСЬКИЙ
ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ НАКЛАДНІ
СПИС:

Гей, там на горі Січ іде.
Ой, ішов я вулицею раз, раз.
Ой, ходить сон.
Ліщина, ліщина
Ой, і не гаразд
Вийшли в поле косарі
Ой, і зрада
Ой, не рости, кропе
Ягіл, Ягілочка
Ой, там за Дунаєм
Завзялись Ляшки, гей!
Ой, ходила дівчинонька беріжком
Чи ти вірно мене любиш
Добрий вечір, дівчино
Зеленеє жито, зелене
Гей, гук, мати, гук
Ой, сяду я, сяду
Ой, не світи, місяченьку
Половина саду цвіте
Ой, довгож я
Ой, і горе, горе, гей!
Ой, перепеличка
Дума про смерть Ничая
Був пан Сава

Пісні з Поділля, Холмщини і Підляшша
Уже сонечко закотилося
(Числа 26—32 слова при нотах)
Були ми г...
(Число 34 слова при нотах).

Пісні з Закарпаття.
Кед я младу чепила
Боже, Боже
Янчік, Янчік
Коляда (Ізрівная, Боже, гори, долини

Ціна $1.00.
Головний склад у книгарні „Свободи".
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Іван Вазов.

СВЯТОСЛАВ ТЕРТЕР

(Історична повість із часів боротьби за волю Болгарії).

(З болгарської мови переклав Михайло Процик).

(14)

Инакше не могло бути! напевно Славку замкнули в батьковім домі в Тирнові. Коли ця думка зродилася в його голові, сів на коня, не ждав на инших і з пятьма товаришами пустився в дорогу.

Скаженів. Його дикою і непогамованою вдачею заволоділо живлове хижацтво. Страшне бажання крози, пожеж, пімсти пекло його в грудях.

По чотирох годинах поспішної мандрівки верховинськими пустелями побачив він із шпиля скелі світилця, що миготіли в Тирнові. Одначе місто було ще далеко.

На збічах гір чорніли далеко якісь будинки, а довкола них стирти та стоги. Радоїл пізнав Годиславів хутір. Довкола простягалися його стерниша, левади й ліси.

Радоїл задержався. Досі не промовив ані слова до товаришів.

— Викрешіть огню!

Викресали огонь, заблисли іскри.

Небаром під усіми стіжками заясніли підпалені вязки сіна. Полумя з густим димом охопило стіжки, горіючі снопи тріщали. Огнені язики розлівалися й запалювали стерню. За десять хвиль море полумя освічувало далеко гори й небо.

Радоїл стояв і глядів. На його розюшеному лиці, зловіщо освіченому пожежею, виднілась усмішка... страшна усмішка...

Огонь обняв і будинки. Воли ревіли в горіючих оборах, по подвірі вганяли бішені з жаху коні, а ці, що не могли вирватися з припони, іржали страшно в пекольних муках.

А на лиці Радоїла не видно було навіть тіни милосердя.

Пожежа з хутора перенеслася і на недалеку діброву. Вона небаром ціла станула в огні. А за тим лісом біліли мури високого дому з невеличкою вежею.

То був один із лісових замочків болгарських царів. Там ночував севастократ Радослав, відпочивав після трудів на ловах. Сидів при вечері з боярами, аж тут нечайно вікна заясніли страшною ясністю. Служба і вояки вибігли з палати, звернулися до пожежі.

Тоді Радоїл із своїми людьми пустився в дорогу. Дружина скоро йшла в другу сторону. На нещастя один із товаришів остався позаду. Кінь змучився, вкінці впав. Він старався йти пішки за товаришами, але вони його не запримітили. Одначе царська служба побачила його й пігнала за ним. За кілька хвиль мали його в своїх руках.

Щойно тоді Радоїл, як почув крики, обернувся і у місячному сяйві побачив, що один із його дружини розпучливо борикається з десятьома людьми.

— Назад! — крикнув Радоїл, вдарив коня острогами і пустився трухцем. А за ним чотири товариші.

І сталося щось нечуване. Радоїл величезним мечем, що кидав лискавки довкола, впав між царську службу. Був наче непритомний. Кількома страшними ударами повалив на землю сімох людей. Инші, щоби рятуватися перед ударами, розбіглися до втечі. Сама поява грізного воєводи викликала у них нечуваний жах.

А Радоїл із товаришами завернули до Тирнови та небаром пропали в темному ярі.

Засідка.

Плай Янтри, на південь від Тирнови, нині знаний Устем, був тоді дуже небезпечним для подорожніх, головно після заходу сонця. Скелисті збіча гори, що знімалися понад лівим берегом ріки, були вкриті дубовим і грабовим лісом. То була дуже добра криївка для опришків і грабіжників. Прикра і нерівна дорога вилася попід горою, по другому боці були глибини Янтри. В цих місцях годі було їх пройти. Цей плай славний був з богатьох грабіжей і розбоїв. Рідко знайшовся такий сміливий, що хотів би йти тамтуди, як смерклося, а нічю то вже ніхто не важився, хіба з великим товариством.

Того вечора, як Радоїл після спалення Годиславового хутора їхав у Тирнову, по стрімкій збічі гори, що знімалася на схід від Довгої Левади, зіздили на конях Святослав і Дамян, а за ними трохи подальше два чури. Один із них то був вірний родинний слуга Глав. То було три дни після знаної розмови Смілецп з Теміром.

Святослав із Дамяном у ловецькій запальчивости заблудили в горах. Блукалися довго по них і там їх ніч заскочила. Надармо Дамян настоював, щоби переночували в недалекім монастирі. Святослав не хотів оставити жінки через ніч у непевности і сміливий на стільки, що й залюблений, постановив вернути у Тирнову. Як перейшли долину, видісталися на головну дорогу і запустилися в тісний плай.

Місяць блідо освічував самітню доріжку. Денеде вершечки скель знімалися понад верховіттям дерев, що росли на збічі. Відголос кінських копит чути було в нічній тишині. Правобіч подорожніх шуміла Янтра.

В найтіснішому переході плаю зпоміж тіни дерев виступило трох людей. Вони з голими ятаганами кинулися рівночасно на Святослава. Заскочені тою засідкою Святослав і Дамян добули мечі. Богор і Куманець кинулися на Святослава зпереду, а Мардохай напав на Дамяна. Князь відважний і зручний в оруданні зброєю відбивав удари ятаганів і намагався втекти з конем. В одній хвилі, зі скорістю лискавки Глав пішки вдарив на Богора. Кинулися один на одного, але небаром випустили зброю з руки, схопилися за горла. Тоді Куманець і Жид боролися проти Святослава та Дамяна. Богор душив Слава сильною рукою; Главові безсильно опала рука, зомлілий впав на землю, давлений залізними кліщами. Нараз розбишака почув, наче гора валилася йому на голову. Той удар завдала йому Святославова рука, що тепер сам один боровся проти Куманця і Жида. Цей останній боронився перед Дамяном і наступав на князя.

Другий чура втік у ліс.

Підчас того завзятого бою ніхто не запримітив, що від Довгої Левади зявився кінний гурток, шістьох людей. Нараз Святославів кінь, ранений, зашпотався та скинув свого їздця. Князь ударив головою об землю і втратив притомність. Коли Дамян боровся проти Мардохая, Куманець із піднесеним ятаганом кинувся на князя. Та щось заблисло в повітрі і вдарило злочинця. Удар був такий сильний, що голова й рука відскочили на один бік, а решта тіла на другий. То Радоїл так замахнувся. Мардохай, як побачив це, кинувся в Янтру.

— — — — — — — — —

Князь отворив очи. При блідому світлі місяця побачив Радоїла з шаблею в руці.

— Радоїле! — озвався він.

— Чи ти ранений, князю? — спитав Радоїл, помагаючи йому встати.

— Радоїле, ти врятував мене перед розбишаками! — сказав і стиснув його за руки.

Тимчасом Мардохай боровся з филями Янтри, а вкінці зник у них.

І Глав підвівся, як прийшов до притомности.

— Чи князь живий? — були його перші слова.

— Живий, Главе, мій війний Главе!

— Хто це? — спитав Дамян і показав на розтягненого Богора.

— То Богор, розбишака, бояринє, але він жиє — відповів Глав, як побачив, що Богор ворушить боязко головою.

Як говорив це, підніс із землі свій меч, щоби добити розбишаку, одначе Святослав здержав його.

— Звяжіть його та візьміть із собою.

То було легко, бо Богор не міг спротивитися. Шия його була залита кровю від сильного удару, що його завдала йому Святославова шаблюка.

— Тепер в дорогу!

Святослав узяв коня з Радоїлової дружини і пустилися до Тирнови.

Як доїздили до Марного Поля, місяць сховався за горами. Сусідні гори чорніли в нічному сутінку. Лише здалека мигали світла з вікон Царевеця. А Янтра вдолі шуміла...

Як наблизилися до Святославового дому, Радоїл, що мовчав цілу дорогу, відділився із своїм гуртком, не сказавши ні слова.

Святослав наблизився до нього та пошепки сказав:

— Я знаю, що тебе всюди шукають, тобі грозить небезпека. Як будеш у потребі, не шукай иншого схоронища. Моя хата, це твоя твердиня.

— Спасибі! — сказав глухо Радоїл.

Святослав стиснув кріпко його руку на прощання. А Главові казав потихо відчинити ворота.

Богор.

Зїхали на подвіря. Святослав побіг нагору побачитися з жінкою. Глав, вижидаючи приказів свого пана, запровадив Богора у пивницю. Дамян пішов в одну із світлиць; хотів бути присутній при допиті Богора.

Фрозина ще не спала, вийшла на стрічу Святославові з трівогою на лиці.

— Чому ти так довго забарився? — спитала.

— Ах! Це грішне моє завзяття до ловів! Прости мені, дорогенька, гнівайся, осуди мене, але прости... Причиною цього був пострілений олень. Але чудовий!... Ми заблудили й тому забарилися:... чому ти не пішла спати? Ти досі не спала?

— Я сиділа у вікні, ждала на тебе... Але що це?... там луна на небі...! — і вказала на південь.

— Так, я бачив це також. Горять якісь ліси.

— Страх знімав мене, як подумала, що ти в таку пізну пору маєш їхати цим страшним плаєм.

— Не трівожся, Бог береже Святославову голову.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВЛАСНИЙ ФУНДАМЕНТ.

На сторінках української преси в Америці зачеплені цікаві питання, а саме: з одного боку читаємо заклики їхати кольонізувати величезні простори стейту Арізони з її підтропічним підсонням, а з другого — піднято питання, щоби творити свої економічно-господарські організації в старих місцях осідку української іміграції в Америці, а саме — створити власний Український Банк в Америці.

Обидва ці питання не зустріли ще широкого відгомону серед українського загалу в Америці, але вони, мов той легкий вітрець, що пробігає по сонній воді перед бурею, нагадують нам, що приходить час, коли українська іміграція в Америці силою обставин повинна буде поставити й розрішити такі питання: як бути далі? Чи роспорошуватися в конгльомераті американського життя й пропасти в майбутньому, як окремий український нарід; чи переглянути свої шляхи, якими йшли дотепер, зясувати свої властиві інтереси тут в Америці, заглянути у майбутнє й поставити собі та здійснити нові пляни?

На жаль, ми Українці в Америці, не маємо правдивих статистичних відомостей: — скільки нас є, яка наша матеріяльна сила, яка праця й які інтереси найбільше займають нас.

А всеж знаємо, що нашого народу в Америці є кількасот тисяч; що ми маємо десятки тисяч добрих українських фармерів, сотки тисяч робітників, тисячі українських бизнесменів; маємо досить запрацьованого гроша, щоби, крім тих великих і малих українських організацій, котрі вже маємо, створити щось нове, що більше й так потрібне нам.

Залишаючи питання кольонізації Аризони для тих, що цікавляться фармерськими справами, дозволяю собі спинитися над справою організації Українського Банку в Америці, бо полеміка, яка провадиться на сторінках часопису „Свобода" між д-ром Галаном з Филаделфії, Па., та українським бизнесменом К. Лисюком з Ню Йорку, Н. Й., заслугує на увагу.

З думками п. д-ра Галана й п. К. Лисюка на цю справу українське громадянство вже почасти обзнайомлене з їх статтей, що друкувалися в „Свободі".

В останній же своїй статті поміщеній в ч. 237 „Свободи", з дня 10-го жовтня, д-р В. Галан, відповідаючи К. Лисюкові, губить спокійний тон і замісць відповідати річево й по змісту зауважень, „розбиває" свого противника такими арґументами, як наприклад: „як же можна вести дискусію з такими людьми, котрі не є такі фаховці, як хтось і т. д., хоч ділові зауваження п. Лисюка заслуговували би більш солідного відношення до них з боку п. д-ра Галана.

Ми можемо не погоджуватися з думками ні того, ні иншого з цих „противників", але цікавим і важливим є для нас, як для Українців, зясувати собі ясно, чи ми маємо ціллю збудувати свій власний український банк в Америці, чи тільки купити деяку скількість шерів в одному з американських могутніх банків й одержувати ті дивіденди, які заряд банку призначить на долю простих смертних, котрі не керують банком?

Думаю, що це питання досить важливе й основне; й даремно п. д-р Галан пригашує гостроту ріжними фразами про досвідчених фаховців, бо буває часом в життю, що й „невчене око загляне глибоко", як казав Т. Шевченко.

Для нас, Українців, коли ми піднімаємо питання про створення власних економічних інституцій є важливим, щоби ми були **господарями** тих інституцій і то не тільки юридичними господарями, а й **фактичними,** себто тими, що мають контролю банку в своїх руках, тими, що, хоч приймають на себе ризико за ведення справи, але вони мають право роспоряджатися прибутками, мають можливість видавати кольосальні тантієми вищим директорам, робити скриті резерви й після всіх тих операцій уже видають маленькі кришки в дивіденду на шери (акції).

З дискусії, яка піднята шановним п. д-ром Галаном й на яку відповідав п. К. Лисюк, для українського загалу чується, що ми, Українці, маємо збудувати **власний Український Банк в Америці.** Здається, сам п. д-р Галан свою першу статтю про організацію українського банку в Америці дав під таким заголовком.

Цікаво, однак, знати, як розвиває практично свою думку п. д-р Галан відносно організації українського банку в Америці й які підвалини кладе він до його заснования?

На це п. д-р Галан в останній своїй статті, в ч. 237 „Свободи" з дня 10-го жовтня ц. р., відповідає так: „Треба однак проробити певні підготовчі кроки до організації банку, треба поставити **сильний фундамент, яким вважаю концентрацію нашого капіталу в одному великому американському банку"** (Підкреслення моє — А. К.).

А раніше на сторінках тоїж „Свободи" д-р Галан, розвиваючи пляни до збудови власного нашого банку в Америці зводив їх до такого рішучого чину, а саме: Нехай, скажемо, 1000 Українців складуть свої гроші, по $1,000.00 кождий, до одного якогось могутнього американського банку й за це куплять шери (акції) того банку.

Оце є „сильний" і власний фундамент, по думці п. д-ра Галана, для збудування **Українського** Банку в Америці!

Та коли 1000 Українців неорганізовано чи навіть організовано вкладуть кождий по $1000.00 в чужий, для нас могутній, американський банк, то з тими шерами, котрі їм той банк видасть за ті українські гроші, ніколи ми, Українці, не станемо фактичними господарями того банку. Не станемо тому, що той велетень банк не випустить контролі над банком зі своїх рук, а власне він не продасть нам 51% своїх шерів, котрими володіння дає право бути господарем акційного банку.

А щож зробимо ми, Українці, тим чином? — Ми збогатимо своїм капіталом чужий і без того міцний банк. От і все.

А щоби притягти й ще притягати до себе наші гроші, той американський банк дуже легко заведе у себе спеціяльний відділ пропаґанди й заохочування вкладати гроші, який назве українським і поставить над ним навіть спеціяльного директора, котрий буде фактично старшим клерком того чужого банку.

Запевняти, що Українці, ульоковуючи свої гроші до одного американського банку, нічим не ризикують, є необережно, бо буває, що приходять часом в економічному життю країни великі промислові кризи, коли можуть збанкротувати й величезні банки. Здається, місто Ню Йорк переживало таку кризу 1907 р., коли скрахувала одна з величезний фірм, наслідком спекуляцій з міддю, й крахом своїм викликала паніку на біржі.

При таких крахах часто буває, що фактичні господарі фірми чи банку, маючи можливість бути в курсі всіх подій й до деякої міри передбачати їх, виходять сухими з тої завірюхи, а терплять на тому маленькі власники акцій (шерів).

Отже коли вже говорити про організацію українського банку в Америці, то треба висвітлювати думку про організацію дійсно свого власного Українського Банку, а не якогось допомогового відділу для чужого американського банку, як виходить з порад п. д-ра Галана.

Безумовно таке важливе питання, як організація банкової інституції в умовах американського життя, потребує уважних нарад і спільної праці досвідчених громадян та фахівців; висвітлитиж усі обставини й подробиці тої організації, та характер і форму її на сторінках часопису є майже неможливим, але всеж шляхом обміну думок в часописі може українське громадянство бодай виявити напрямок своїх бажань.

Інжинір Андрій Кість.

Впрост

BALTIC AMERICA LINE

НА УКРАЇНУ

BALTIC AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІҐОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найпоспішнійшими і найвигіднійшими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІҐОМ.

Поспішні і вигідні получення залізничі можна дістати з ДАНЦІҐУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнизчі. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого рода инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуванням і переношенням баґажу, умучуючим подорожуванням залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

каблем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Републики

ҐАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ БАЛТІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ коли шлете гроші.

Голосіться до місцевих агентів або

BALTIC AMERICA LINE

8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

Другі офіси в Pittsburgh, Chicago, San Francisco, Seattle і головніших містах Канади.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПРАВІДЕНС, Р. АЙ.

Наради в справі конскрипції.

Українська еміґрація починає відкликатися, на справу майбутньої державної конскрипції. Ось і в нас завязався стейтовий український комітет в який увійшли: Омелян Рекрут, о. Володимир Каськів, Михайло Свідер та Лука Гумлак. Цей комітет уже відбув кілька нарад у справі заходів, щоби при майбутній конскрипції Українці були правдиво зареґістровані своїм національним імям.

Тепер цей комітет запрошує на 2 годину дня 20 жовтня до української церковної галі під числом 45 Пілґрім Стріт у Правіденс, представників всіх українських товариств, братств, сестрицтв, горожанських клюбів, парохій і инших організацій, щоби спільно нарадилися в справі конскрипції в стейті Род Айленд. Комітет сподівається, що також прибудуть представники з ближчих околиць стейту Масачузетс.

Комітетовий.

Завдаток за знахідне. — Перепрашаю, чи то ви, пане, оголошували в часописі, що згубили портфель на вулиці та визначуєте велику нагороду тому, хто його найде?

— Так. Чи може ви найшли мої гроші?

— Ні, але я хотів би пійти шукати їх, тому прийшов спитати вас, пане, чи я не мігби дістати малого завдатку на рахунок знахідного?

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

УВАГА! ШИКАГО, ІЛЛ. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

АРТИСТ-БАЛЄТМАЙСТЕР

ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО

ПРИЙДЕ ДО ШИКАҐО

В ПЕРШИХ ЧИСЛАХ ЛИСТОПАДА БІЖУЧОГО РОКУ

ДЛЯ ВІДКРИТТЯ

ШКІЛ ТАНКІВ ТА УКРАЇНСЬКОГО БАЛЄТУ.

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ Й БАЛЄТУ

Артиста-балетмайстра ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА В М. НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

продовжує прийом учнів на такі курси:

1) Звичайний — для новозаписаних учнів,
2) Вищий — для тих, що пройшли звичайний курс,
3) Інструкторський — для тих, що хотілиб стати інструкторами або учителями українського танку,
4) Спеціяльний курс легких танців для старших осіб, що потребують ритмічної руханки (редюс).

В ПРОГРАМУ ВХОДЯТЬ найкращі українські народні, селянські, гуцульські чумацькі та козацькі танці, як гуртові, так і сольові.

Особам, що не можуть ходити до школи, уділюються приватні лекції.

ВПИСУВАТИСЯ ДО ШКОЛИ МОЖНА: а) в музичнім склепі п. Сурмача, 103 Авеню А, Ню Йорк, телефон Драй Дак 3752; б) в Українськім Народнім Домі, 217-219 Іст 6-та Стр. Ню Йорк, Н. Й., від 5 год. до 10 год. вечером, в кімнаті ч. 1 (на горі). 240,2,4

БОЖЕЧКУ ЛАСКАВИЙ, ЯК СТРАШНО!

— Вас Пан Біг покарає за мою кривду, на ваших дітях! кінчив Митро Булий, запираючи за собою ворота від своєї обори; — а й бо діти невинні, тай чесні; то у вас лиш такі ненаситні очі!

А Яким Булий стояв у своїм прогоні по другім боці вулиці, що йшла серединою села, та аж пнився зі злости на Митра:

— Ти торбею, драбе собачий! Чорні кури тебе пригребуть, і тоді доробишся, як от тут на моїй долоні волосся поросте! Чуєш, торбо драбська?

Яким показав на свою широку долоню лівої руки.

— То вже як Бог дасть, але ви таки з тої купини пожиткувати не будете, хотьби вас усі зуби заболіли нараз! — відповів Митро спокійно.

— А хтож, ти будеш?

— Я!

— Ти?

— Я!

— Та я тебе сокирою протну, як собаку, лиш ногою ступи! — кричав, аж трясся Яким.

— Ги, ги, ги, — усміхнувся Митро, — я ще сеї ночі піду та траву заберу...

— Не, забереш, хіба тебе звідтам на ноші заберуть.

— Мене? А мене чого би мали на ноші забирати; вас борше заберуть; вас уже й так час би давно було винести туди, куди других повиносили...

Митрова жінка отворила двері й пхнула свого чоловіка до сіней.

Яким закусив кулак, витягнув за Митром руки й заревів з цілої сили:

— Єхххх! на!

— Мавби ти розум, — промовила жінка до Митра; вже зажди, що суд скаже. Та же якесь право мусить бути.

— Ну, та суд своє сказав. він неправно посідав цілий мій ґрунт сиротинський через 15 літ, а тепер, коли я дістав декрет, має мені віддати мою батьківщину, так право каже.

— А люде що?

— Війт казав, щоби я траву собі забрав.

— А він не хоче?

— Та же чуєш! Я от зараз най лиш примеркнеться, піду та веретою позношу.

— Ти хочеш конче в біду з ним впасти, або ще мене та й діти осиротити. Видиш, що він розївся й готовий сокиру в тебе пустити; май розум!

— Не такий він дурний; він знає добре, що на таких паничів є окремі палати, де ланцюхами дзвонять.

— Чи йому що буде, чи не буде, а тобі, не дай, Боже, що до чого, тай от каліцтво. Та ще, коби знати, за що, а то за пустодурно; сиди в хаті, я тебе і за поріг не пущу.

— Іди, дурна! — засміявся Митро!

— Бігме не пущу і не смійся дурно.

У другім прогоні, спершись обома ліктями на пліт, стояв молодий і кремезний парубок та зпід широких соломяних крис капелюха поглядав якось сумовито на чорнооку веселу дівчину, що набирала з криниці воду на своєму обійстю.

— А то за котрий кусень? — запитала дівчина.

— Щоби то за кусень, а то за ось той горбок на загумінку, де базник!...

— Твою маму хоч до рани прикладай, але перед твоїм батьком мене ляк бере.

Дівчина спустила очі і стала шпортати великим пальцем босої ноги мокру землю біля криниці.

— Через рідного батька прийдеться мені зійти марно зі світа, — промовив парубок і зітхнув. — Він і любить мене, один я у нього, та що, коли вже така погана натура... Вийдеш по вечері?

Олена підвела чорні очі.

— Ніч мала, роботи повно, а спати коли?

— Не то кажи: мій отець тобі страшний; а ти не з ним, а зо мною жити разом будеш.

— Я знаю, що й я тобі вже від серця відпав... Олено! Як би ти мені своє слово зломила, то я сам на себе руку підоймy... на твою душу, побий мене хрест святий!

Парубок відступив від плота і пустився йти.

— Іване! — закликала Олена, — та підожди, не будь дитиною!

Олена глянула за ним і підійшла до плота.

— Ти якийсь такий зробився, що й слова промовити годі.

— Та бо я тебе прошу бодай на хвилинку, а ти...

— Вийду вже, вийду!... коло Митрової межі під грушкою зажду.

Парубок обняв дівчину через пліт, склонив до себе і поцулував.

— Люде дивляться, Іване! — і, зирвавшись з рук, вхопила коновку і пішла стежкою садом.

З повним любости серцем увійшов Іван вечером у хату. Олена така добра, така люба дівчина, а така круглолиця, чорнява, що всі хлопці розщибаються... А ще до того з доброї родини й не пустого обійстя.

Іванів батько сидів на кінци стола захмурений і злий.

— Ти де був?

— В шопі, ладив віз на завтра, — відповів Іван.

— Той гикавий хвалився, що траву сеї ночі забере з горбка.

— Най бере: що його, то його, от люде з нас сміються.

— Ба, та як його? А я за що податки платив і його стільки літ годував?

— Га, уживалося ґрунт через стільки літ, та й він дурно не їв хліба та не лежав дурно в хаті: робив нам.

— Як віддати, то віддати, — потакнула за сином Якимиха: якось люде прецінь присудили; і його гріх кривдити, і його шкода.

— Єххх!... Ви би віддавали, коби хто приробляв! А не діждете того, ані він... — просапів Яким.

— Він сам візьме, а вас не буде питатись. От лиш на сміх самі себе виставляєте, що аж мені за вас соромно. Треба вам було йти з ним до війта? От війт не дуже вас слухав і йому присудив; тай візьме, має право! — говорив Іван, вигортаючи вуглик з печі до люльки.

— А не дочекає він того, хіба би я не жив... Або він, або я; мені все одно!...

Заскреготав зубами, почухрався обома руками в голову і вийшов.

По смерти Митрового батька Гната (а небіщик Гнат і Яким були собі стриечні браття) уживав Яким увесь ґрунт Митрів, через 15 літ. Аж як оженився Митро щось перед пяти роками, відібрав ґрунт, вивінчував обидві віддані сестри, а Якимови дав одну ниву за те, що нібито задурно Митровим сестрам справляв весілля. Пішов спір лише за горбок, що і Якимови і Митрови був дуже на руку. Бо і як розставатися з кусником, що його чоловік має вже за свій? А Яким не любив випускати з рук; упертий, завзятий, ба — та ще й гонорний, що ось він господар.

Пішли до війта, а війт присудив віддати горбок Митрови.

— Право так каже, я сам права не сотворив — каже війт.

— Я, господар з давен-давна програв справу у війта з таким, що у мене за пастуха був. То ще й ганьби наслухався перед людьми.

Іван повечеряв, попакав люльку, подивився у вікно і пустився виходити.

— Не водися з дівками, а йди зараз спати, бо рано годі добудитися, — сказала стурбована мати.

— На тамтім світі, мамо — каже Іван — є коли спати; а щоби то Олена казала, якби я до неї не вийшов? — додав жартом.

— От не виділа! до хріну й тебе — сказала сміючись мати.

Іван вийшов, а стара засміялася сама до себе. Не так вона й думала, як говорила.

Олену вже давно за невістку свою мала і любила як рідну дитину, бо Олена була того варта, а Іван чейже одинак!...

Митро подрочився з жінкою, вирвав у неї верету і сказав на порозі:

— Іди ти, дурна; а я так файно поношу, що богач аж за голову схопиться!

Митриха нахмурила чоло і пробурмотіла:

— Сам ти собі біди шукаєш; а не дай, Боже, чого, каліцтва якого, то, лишу тебе самого і тебе і дітей кину, а сама піду в світ за очи. Аби ти це знав

— Ай, що це ти видумуєш. — засміявся Митро; от на збитки піду і заберу траву.

Він вийшов за обору і наслухував, чи жінка не вибігне з хати.

— От клопіт з бабами! — сказав і зачав хреститися та відмовляти молитви.

Притаєний за бозовим корчем, сидів Яким коло стежки на загумінку та очікував Митра. Кілька разів блідий місяць вихилював викривлене лице зпоза хмар. Яким мов гадина скорчився, отулюючи себе зеленими галузками. Митро мусів вийти на сю стежку просто на нього, хотівши забрати сіно. Хіба би... хіба би хотів за ним, за явищем, наглядати, та перейти на стежку, попри межі, від Якимового саду... А так може... Митро хитра штука, та все таки він мусить іти попри боз, хотівши вийти на горбок...

Нараз щось легко затупкало Якимови за плечима. Яким здрігнувся... Блискавкою піднявся зза корча, замахнув сокирою і перед його ноги повалився на землю чоловік...

— Тату, що ви робите... за що...

Місяць мовби догадався, що потрібно світла, наставив пів свого скривленого лиця зза хмари, а Яким зігнувся...

В Іванових грудях стояла зарубана сокира, а зпід грубої сорочки добувалася кров.

— Щож я зробив, мій сину — закричав дико, вихапуючи з рани сокиру, Яким. — Іване, дитино моя солодка, за щож я тебе зааабив!...

З другого боку через Митрові грядки надбігла Олена.

— Ой, Божечку ласкавий, як страшно... А яж не казала?...

Заломала руки і клякнула над Іваном, затикаючи рукою глибоку рану, з котрої бухала кров. Іван лежав блідий мов полотно, з замкненими очима. З чола спадало кілька покручених темних космиків волосся, а решта розсипалась по широких крисах зімнятого під головою капелюха.

Яким мов божевільний, піднявши вгору сокиру, побіг стежкою до хати.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за вересень 1929 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Тов. Просвіта в Клівленд, Огайо, відділ 260.

Милянич Катерина, Бандура Розалія, Базар Марія, Кокон Розалія, Котович Анастазія, Котович Анна, Задвоцька Анна.

Тов. Тернопільщина в Нюарк, Н. Дж., відділ 313.

Бараневич Василь, Ходячок Нестор, Латкун Андрій, Кацай Дмитро, Канарок Петро, Смаковуз Вінцентій, Борищук Андрій, Андрусишин Юрій, Борищук Василь, Чорномаз Дмитро, Кіт Дмитро, Кравчук Панько, Крук Иосиф, Махинко Григорій, Манківський Ігнатій, Маркович Іван, Павлусь Михайло, Плакса Іван, Шулик Петро, Шулик Семен, Шевчук Кондрат, Замора Марія, Гаряк Ігнатій, Куцей Михайло, Вівчаровський Петро.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 9. Салак Марія.
В. 36. Барлас Анна.
В. 37. Слиш Юлія.
В. 65. Джуган Анна.
В. 67. Гузій Михайло.
В. 68. Ярош Андрій.
В. 82. Питак Анна.
В. 94. Гарасимик Олекса, Каліяський Иосиф.
В. 102. Борило Василь, Іванчук Стефан.
В. 103. Стецик Ева, Соколовський Франко.
В. 105. Либас Микола.
В. 115. Дубрівна Татіянна.
В. 117. Костецький Лука.
В. 131. Рачок Параска.
В. 137. Консевич Іван, Вересюк Анна, Загачевська Марія.
В. 145. Сеньків Константин.
В. 147. Лагоцька Марія, Писанчин Микола, Матковський Иосиф.
В. 149. Цвайкус Анна, Мельник Стефан.
В. 179. Хомик Михайло, Волянський Михайло.
В. 181. Познанська Ольга, Познанська Евгенія.
В. 182. Мило Іван, Проців Михайло.
В. 188. Цмайло К. Розалія.
В. 204. Дзюрка Олена, Шустикевич Василь.
В. 216. Олещук Стефанія.
В. 217. Квасниця Іван.
В. 219. Шеремета Антін.
В. 221. Дувська Анна, Лучків Вероніка.
В. 230. Кохан Михайло, Дубінська Анастазія.
В. 235. Ватраль Марія.
В. 239. Грицьків Василь, Хрунь Марія.
В. 243. Співак Іван.
В. 262. Падла Василь.
В. 269. Рудий Иосиф.
В. 270. Бобовник Марія, Струж Фістина.
В. 288. Кіндзерський Микола.
В. 292. Длугаш Павло.
В. 305. Гнатюк Василь.
В. 312. Марчук Михайло, Марчук Надія, Савчук Микола.
В. 316. Петровський Микола.
В. 328. Цимбалюк Василь.
В. 336. Садовський Михайло, Сеник Розалія.
В. 342. Кіц Марія.
В. 349. Гарванко Иосиф, Тимецька Регіна, Алій Анна, Гарванко Анастазія.
В. 352. Пандяк Олекса.
В. 361. Кізима Микола, Яковський Петро, Мазур Евдокія.
В. 365. Чопінка Андрій.
В. 367. Кушлик Гаврило.
В. 376. Савка Проць, Фігура Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Новак Фемія, Смалець Іван, Смалець Варвара.
В. 20. Блаватник Стефан, Дмитришин Петро.
В. 28. Лукашук Федько, Лукашук Катерина.
В. 31. Пепер Августин, Майкович Олекса, Міщишин Константин, Пепер Марія.
В. 44. Парубочий Іван.
В. 54. Журавецький Петро.
В. 60. Сісак Микола.
В. 73. Кіндибалюк Петро, Крутий Василь.
В. 85. Шипула Володимир.
В. 96. Лацик Матвій.
В. 120. Боліх Антін.
В. 126. Шийка Юрій, Шийка Настя, Войтко Иосиф.
В. 127. Самуляк Марта, Братон Дмитро.
В. 133. Павлусь Стефан.
В. 142. Дидзик Григорій.
В. 146. Блажевський Ілія, Блажевська Олександра.
В. 149. Павчишин Елисавета.
В. 157. Гаврик Іван.
В. 167. Теплий Іван.
В. 177 Франків Іван, Франків Анеля.
В. 200. Квасниця Семен, Квасниця Розалія.
В. 211. Казенко Юліян.
В. 213. Гураль Андрій, Гураль Варвара, Ошуст Василь, Ошуст Володимир, Ошуст Анна, Зимяк Наум, Сокальчук Иосиф.
В. 217. Цимбаліста Олекса, Головка Іван, Максимців Іван, Свереда Григорій, Кучмій Микола, Малик Михайло, Панчишин Василь.
В. 231. Гоцко Зузанна.
В. 235. Богаченко Іван.
В. 239. Шикула Михайло.
В. 266. Бодак Григорій, Климків Михайло, Квас Михайло.
В. 268. Євчин Василь, Меліш Дмитро.
В. 276. Косарич Юрій, Кміт Володимир.
В. 288. Фернюк Вікторія, Пундяк Пантелемон, Каплун Іван.
В. 301. Білик Стефан, Кошинський Теодор, Білик Катерина, Мотлюк Микола.
В. 305. Билинь Олекса.
В. 319. Пащенко Андрій.
В. 338. Глоц Кароль, Глоц Розалія.
В. 349. Громяк Адам.
В. 400. Дера Микита.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Деленко Іван.
В. 34. Квасниця Яків.
В. 39. Кондрасевич Ева, Кондрасевич Анна, Матковський Иосиф, Кондрасевич Тимко.
В. 45. Лев Семен.
В. 94. Заблоцький Іван.
В. 121. Кісілевич Иосиф.
В. 126. Бутеков Єфрем, Бутеков Магда.
В. 133. Сута Семен, Сута Катерина.
В. 197. Грешків Іван.
В. 206. Сусла Настя.
В. 213. Гавадин Лука.
В. 217. Косців Семен.
В. 220. Гнатишак Матвій, Шавала Олекса.
В. 227. Пліцка Макар, Рушняк Петро, Мушинський Василь, Мушинська Марія, Пліцка Ева, Рушняк Ева.
В. 266. Мисик Михайло, Мисик Марія.
В. 282. Клим Іван, Клим Анастазія.
В. 293. Николаїв Анастазія.
В. 296. Демчина Микола, Шемела Михайло, Шемела Параска, Василюк Василь, Василюк Настуня, Демчина Юлія.
В. 310. Корбило Анна.
В. 327. Рошучинський Іван.
В. 335. Топоровський Ігнатій, Топоровська Анастазія.
В. 338. Теплий Ігнатій.
В. 345. Макара Олена.
В. 350. Андрусів Ілія.
В. 358. Гац Анна.
В. 361. Марусевич Іван, Починок Дмитро, Свистун Петро, Фурик Василь, Семенів Андрій.
В. 372. Радванський Михайло, Радванська Катерина.
В. 378. Панас Иосиф, Панас Катерина.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 12. Белей Василь, Морох Федор, Скальська Варвара, Збоян Иосиф.
В. 20. Бойко Яків.
В. 22. Гриншин Микола.
В. 28. Поляк Марія, Гнатюк Иосиф.
В. 29. Брунда Михайло, Орлецький Іван.
В. 34. Еігусь Ілія.
В. 43. Камінський Стефан, Лучкевич Осип.
В. 44. Зембик Михайло.
В. 45. Кульбаба Іван, Кульбаба Катерина, Стриковський Дмитро.
В. 48. Кікта Ева.
В. 63. Ткач Валеентій.
В. 76. Ференц Іван, Петройко Андрій.
В. 77. Станко Дмитро, Станко Агнешка.
В. 85. Латанишин Яків, Ницак Василь, Понко Іван, Петрак Володимир, Смерканич Павло, Сторошко Іван, Аптульський Стефан.
В. 94. Юшкевич Семен.
В. 96. Лапіцький Петро, Лапіцький Іван.
В. 103. Савка Микита, Кушаковський Антін.
В. 105. Владика Іван.
В. 109. Стефанський Пилип.
В. 115. Яблонський Антін, Яблонська Марія.
В. 116. Шумський Василь.
В. 124. Майкович Михайло, Майкович Анна, Майкович Марія, Майкович Анастазія.
В. 130. Сочинський Яків, Дячик Михайло, Пасічник Володимир.
В. 132. Білінська Анна, Білінська Марта.
В. 140. Левінський Микола.
В. 147. Костело Михайло.
В. 152. Маркевич Іван.
В. 156. Заяць Іван.
В. 162. Бойкович Микола.
В. 164. Гелетій Іван, Пипяк Федор.
В. 169. Яків Михайло.
В. 175. Свіден Іван.
В. 177. Олійник Евдокія.
В. 185. Олейко Теодор, Олейко Юстина.
В. 187. Яблонський Василь.
В. 190. Дідюк Данило.
В. 212. Пугач Анна.
В. 213. Куніцький Марцин.
В. 217. Пархуць Дмитро.
В. 218. Вацюк Анна, Вацюк Марія.
223. Заяць Иосиф.
В. 227. Джмелик Михайло.
В. 229. Бойко Анна, Югас Анна, Югас Микола, Троцінський Володислав.
В. 230. Цапяк Татіянна.
В. 231. Білоус Юліян, Клецко Стах.
В. 235. Андриц Юрій.
В. 237. Кінка Андрій.
В. 242. Плакса Микола.
В. 245. Юзьва Василь, Калат Григорій.
В. 235. Сарахман Юрій, Сарахман Марія, Сорока Григорій.
В. 258. Ющак Іван.
В. 268. Громяк Михайло, Сенків Онуфрій, Яцуш Дамян.
В. 276. Гриневич Теодор.
В. 277. Коба Константин.
В. 280. Рудик Семен.
В. 285. Герцак Марія.
В. 286. Барна Теодор, Фрич Іван.
В. 293. Кінаш Пилип, Орищин Іван, Сеник Григорій, Гуменюк Кость.
В. 294. Гуменюк Дмитро, Гуменюк Иосифа, Стрічинець Петро.
В. 300. Дзяма Дмитро, Турчик Іван, Турчик Анна, Іванюк Дамян.
В. 301. Медик Михайло, Медик Анна, Пікульський Микола.
В. 304. Бирва Іван, Миґаль Теодор, Лешишин Катерина, Новак Михайло.
В. 309. Кінаш Іван, Кінаш Ева, Кінаш Іван.
В. 310. о. Лотович Володимир.
В. 317. Лялчук Григорій.
В. 321. Корожинський Теофіль, Кріль Анна, Мішкевич Михайло, Мішкевич Стах, Наумович Семен, Наумович Агафія, Погожельський Болеслав, Войтович Зофія, Винник Ілія, Винни Марія.
В. 331. Равлук Иосиф.
В. 351. Тич Павло.
В. 361. Самборський Андрій.
В. 370. Мильничук Теодор.
В. 378. Хухра Юлія.
В. 385. Максимів Мартин.
В. 388. Хелпа Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Лев Семен.
В. 20. Турецький Павло, Турецька Єлисавета, Заблоцький Іван.
В. 22. Мисик Михайло, Мисик Марія.
В. 38. Зибон Марія.
В. 45. Жубрицький Теодор.
В. 94. Сисак Федор, Сисак Юлія.
В. 135. Пліцка Макар, Рушняк Петро, Мушинський Василь, Мушинська Марія, Пліцка Ева, Рушняк Ева.
В. 144. Марусевич Іван, Фурик Василь.
В. 152. Козак Петро, Козак Марцеля.
В. 175. Павлушевський Теодор, Павлушевська Марія.
В. 227. Решетар Лука.
В. 235. Теплий Ігнатій.
В. 238. Панас Иосиф, Панас Катерина.
В. 241. Сусла Настя.
В. 242. Жук Григорій.
В. 269. Сипин Яким.
В. 276. Садовський Андрій.
В. 285. Кучмак Данило, Кучмак Антін, Кучмак Катерина, Тимочко Микола.
В. 317. Кондрасевич Анна, Кондрасевич Ева, Кондрасевич Тимко, Клим Іван, Клим Анастазія.
В. 326. Кісілевич Иосиф.
В. 336. Гац Анна.
В. 376. Макар Олена.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Льорчак Олена.
В. 42. Букатчук Анна.
В. 69. Ціх Иосиф.
В. 86. Федорищин Михайло.
В. 91. Брона Василь.
В. 105. Катула Петро.
В. 106. Саєвський Ілія.
В. 147. Губіцький Юрій.
В. 151. Полянний Семко.
В. 187. Бойко Дмитро, Лукач Михайло.
В. 200. Цепла Кароліна.
В. 209. Грека Федор.
В. 234. Роник Семен.
В. 239. Кудла Олекса.
В. 258. Нищик Юрій.
В. 328. Микитюк Теодор.
В. 361. Посід Дмитро.
В. 363. Гофран Іван.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком вересня 1929 р. в У. Н. С. було повнолітних чл.	20,943
В місяци вересні 1929 принято нових	106
В місяци вересні 1929 принято наново	73
В місяци вересні 1929 принято з переступними листами	53
В місяци вересні 1929 принято з инших кляс обезпечення	8
Разом	21,183
В місяци вересні 1929 р. суспендовано	135
В місяци вересні 1929 відійшли з переступними листами	42
В місяци вересні 1929 відійшли до инших кляс обезпеч.	8
В місяци вересні 1929 померли	19
Разом	204
З кінцем місяця вересня 1929 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,979

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛ. І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	14
В клясі А.	на $ 250	399
В клясі А.А.	на $ 500	5,898
В клясі В.	на $ 750	907
В клясі С.	на $1000	13,024
В клясі В.В.	на $1500	288
В клясі С.С.	на $2000	97

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	56
В клясі О-1000	на $1000	43
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	44
В клясі Р-1000	на $1000	65
В клясі Р-1500	на $1500	—
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	60
В клясі Е-1000	на $1000	70
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	2
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
	Разом	20,979

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Будич Иосиф, Вільчанська Параска, Вільчанський Семен.
В. 24. Боришкевич Микола.
В. 34. Бандирський Володимир.
В. 47. Навроцький Іван, Навроцький Микола.
В. 62. Костишак Михайло.
В. 65. Джуган Петро, Джуган Олена, Джуган Марія, Джуган Михайло.
В. 67. Семчишин Вулька.
В. 77. Юшевич Марія, Юшевич Анна.
В. 94. Федчишин Стефан, Федчишин Іван, Федчишин Михайло, Скренчук Михайло, Скренчук Андрій.
В. 97. Гук Адам, Гук Стефанія, Гук Роман, Гук Августин, Гук Наталка, Мельничук Ольга, Мельничук Петро, Мельничук Мирослав, Мельничук Анна.
В. 115. Демчак Катерина, Демчак Іван, Демчак Михайло, Скубяк Іван.
В. 136. Куземко Михайло.
В. 137. Запоройко Катерина.
В. 140. Ґерґель Павло, Ґерґель Катерина.
В. 144. Пула Евген, Пула Владек, Пула Иосиф, Пула Олена.
В. 147. Матковський Василь.
В. 151. Польний Павло, Польна Анна.
В. 162. Ґеда Броніслав.
В. 164. Гелетій Катерина.
В. 182. Горохівський Микола, Горохівський Василь, Горохівський Олекса.
В. 231. Козіцький Іван.
В. 263. Заневич Михайло.
В. 269. Рудий Анна, Рудий Катерина, Рудий Григорій, Рудий Стефан, Рудий Семен.
В. 276. Рудакевич Іван, Рудакевич Едвард.
В. 280. Іванусь Олег.
В. 282. Старовушна Ольга, Павлина Володимир.
В. 288. Кіндзерська Анна, Кіндзерський Володимир.
В. 301. Смаль Мирослав.
В. 361. Кибюк Евдокія, Кибюк Теодор.
В. 363. Лялюк Іван.
В. 371. Вовк Анна, Вовк Василь.
В. 379. Юрків Іван.
В. 381. Маркевич Стефанія, Маркевич Іван, Семчук Павлина.
В. 384. Гропський Иосиф.
В. 385. Острикевич Розалія.
В. 401. Кренціґлова Дорота.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 28. Лукашук Зофія, Лукашук Василь, Лукашук Анна, Лукашук Петро, Лукашук Олена, Лукашук Стефан.
В. 35. Матолич Фред, Матолич Ольга.
В. 85. Шепула Іван, Шепула Михайло.
В. 127. Братон Марія.
В. 146. Блажовська Мирослава, Блажовська Ірина.
В. 200. Квасниця Іван, Квасниця Анастазія, Квасниця Марія, Квасниця Василь.
В. 213. Гураль Марія, Гураль Василь, Гураль Іван, Ошуст Иосиф, Ошуст Михайло, Ошуст Марія, Ошуст Мирослав, Ошуст Катерина.
В. 301. Білик Петро, Білик Зофія, Білик Григорій, Білик Теодор, Білик Ольга.
В. 338. Гльоц Марія, Глоц Павло, Гльоц Петро, Гльоц Михайло, Гльой Анна.
В. 349. Громяк Надія, Громяк Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 33. Волошин Теодор, Волошин Іларіон.
В. 39. Кондрасевич Юстина, Кондрасевич Лев, Кондрасевич Микита, Кондрасевич Микола, Матковська Марія.
В. 94. Заблоцький Еміліян.
В. 133. Сута Іван, Сута Яків, Сута Михайло, Сута Анастазія, Сута Володимир.
В. 213. Кавадзин Володимир.
В. 227. Мушинський Михайло, Мушинський Григорій, Плешка Михайло, Рушняк Марія.
В. 266. Мисик Агафія, Мисик Марія.
В. 293. Николаїв Іван.
В. 296. Демчина Богдан, Демчина Тарас, Демчина Володимир, Демчина Ольга, Шемела Анна, Шемела Михайло, Шемела Іван, Василюк Анна, Василюк Михайло, Василюк Наталка, Василюк Петро.
В. 335. Топоровський Стефан.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 2. Вільчинська Параска, Вільчинський Семен.
В. 3. Павлик Люба, Павлик Олена, Павлик Тимко, Павлик Володимир.
В. 5. Олексин Марія, Олексин Михайло, Олексин Василь.
В. 70. Ґелета Стах, Ґелета Марія.
В. 76. Гадамус Марія.
В. 81. Кондрат Омелян, Кондрат Василь.
В. 85. Латанишин Марія.
В. 90. Сколівська Марія.
В. 97. Долінський Михайло, Дуда Андрій.
В. 99. Ралюховський Иосиф.
В. 112. Індзевич Зофія.
В. 118. Цвік Анна.
В. 162. Боянович Василь, Боянович Анна, Боянович Марія, Боянович Петро.
В. 163. Труш Петро, Труш Володимир.
В. 164. Гелетій Катерина.
В. 183. Дороцький Иосиф.
В. 206. Василишин Стефанія, Василишин Анна, Василишин Іван, Василишин Михайло.
В. 213. Зимяк Евдокія.
В. 230. Цапяк Марія, Цапяк Дмитро, Цапяк Петро, Цапяк Іван, Цапяк Анна.
В. 231. Білоус ЦМихайло, Білоус Иосиф, Білоус Марія.
В. 237. Коцопій Іван, Заплітний Андрій, Заплітний Михайло, Заплітний Володимир, Заплітний Юрій.
В. 242. Коропчак Марія, Тхорик Анна.
В. 255. Сарахман Катерина, Сарахман Анна.
В. 276. Рудакевич Едвард, Рудакевич Іван.
В. 285. Ґерчак Зофія, Ґерчак Франко.
В. 293. Гуменюк Евген, Гуменюк Володимир, Гуменюк Анна.
В. 294. Гуменюк Марія, Гуменюк Олекса, Гуменюк Володимир, Гуменюк Ольга.
В. 300. Турчик Катерина, Турчик Григорій, Турчик Марія, Турчик Іван.
В. 301. Медик Анна, Медик Фтома, Медик Стефан.
В. 316. Полянський Василь, Полянська Юлія.
В. 321. Корчинська Олена, Корчинський Олекса, Винник Петро, Винник Павло.
В. 328. Ґаґатко Олена, Ґаґатко Іван, Ґаґатко Едвард, Ґаґатко Ліза, Ґаґатко Иосиф.
В. 361. Кибюк Евдокія, Кибюк Теодор.
В. 366. Пришляк Володимир, Пришляк Микола.
В. 378. Чичура Стефан.
В. 385. Максимів Емілія, Максимів Иосифа.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Турецька Текля, Заблоцький Еміліян.
В. 22. Мисик Марія, Мисик Агафія.
В. 94. Сисак Олена, Сисак Анна, Сисак Марія.
В. 135. Мушинський Григорій, Мушинський Михайло, Плакса Михайло, Рушняк Марія.
В. 152. Козак Пилип, Козак Марія.
В. 175. Павлишевська Стефанія.
В. 183. Волошин Іларіон, Волошин Теодор.
В. 242. Жук Олена.
В. 285. Кучмак Петро.
В. 317. Кондрасевич Микола, Кондрасевич Микита, Кондрасевич Лев, Кондрасевич Юстина.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 34. Яцків Марія.
В. 67. Гузій Михайло.
В. 102. Борило Василь, Іванчук Стефан.
В. 137. Вересюк Анна.
В. 145. Сеньків Константин.
В. 149. Цвайкус Анна, Мельник Стефан.
В. 204. Дзюрка Олена.
В. 214. Березовська Марія.
В. 239. Грицьків Василь.
В. 262. Падла Василь.
В. 270. Бобовник Марія.
В. 292. Длугаш Павло.
В. 307. Аркатин Анастазія.
В. 342. Кіц Марія.
В. 352. Пандяк Ілія.

ПОМЕРШІ ДІТИ.

В. 258. Дуркач Ольга.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком вересня 1929 р. в У. Н. С. було дітей членів	14,141
В місяци вересні 1929 принято нових	77
В місяци вересні 1929 принято наново	37
В місяци вересні 1929 принято з переступними листами	33
Разом	14,288
В місяци вересні 1929 р. суспендовано	87
В місяци вересні 1929 відійшли з переступними листами	22
В місяци вересні 1929 відійшли до повнолітних членів	17
В місяци вересні 1929 померли	1
Разом	127
З кінцем місяця вересня 1929 р. в У. Н. С. було дітей членів	14,161

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В класі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	13,001
В класі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,160
Разом	14,161
З кінцем місяця вересня 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	35,140

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць вересень 1929 р. як суспендовані або виключені за неплаченне місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (жовтня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця жовтня 1929 орку, то в листопаді 1929 мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци вересні 1929 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци жовтні 1929 р., бо на другий місяць, то є в листопаді 1929 стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПОКЛАСТИ КРАЙ ТАКОМУ СТАВЛЕННЮ ДО НАЙМИТІВ.

Про наймитів за останні часи ми говоримо чимало. У деяких місцях і робимо чимало, а проте в більшості роботи серед наймитів ще ми не ведемо, дверей куди слід наймитам не відкриваемо, в просуненні їх на роботу не допомагаємо. От щоби ствердити це, я подаю ряд фактів із Березанського району.

Куркульських синків у Київських ВИШ'ах із Березанського р-ну учиться чимало. Наймитів же немає жадного в київських ВИШ'ах з Березанщини. Чому це так? Тому, що наймити не підготовлені до ВИШ'ів. А як тут їх підготовляють? Коли прийшов із Семенівки наймит у березанську семилітку, то йому сказали тут, що місця немає, а куркульським синкам місце є. Випадків неуважного ставлення до того, щоб учити наймитів, в районі багато.

У с. Лехнівці споживча кооперація забула про постачання наймитів і продає чоботи лише тим селянам, які хліб везуть на елеватор, а наймити нехай ходять босі. Про відпуск 50 відс. краму бідноті там забули. По всіх селах Березанського р-ну є безробітні наймити, але установи, навіть ті, що на чолі їх стоять комуністи, не сприяють тому, щоб наймитам дати роботу. От, скажімо, Березанське садово-городнє т-во. Воно має в Недрі свій тамошний завод, на якому працює 9 штатних робітників. **Серед цих робітників є два куркулі, позбавлені виборчих прав, платять податку як селяни-куркулі 325 карб. 65 коп., 3 середняки, що платять податку 47,32:17 карб. і 4 бідняки, а наймитів зовсім немає.** Коли наймити просилися на цей завод, то тут їм сказали, що тут мала платня і батракам не вигідно тут працювати, а справді тут платня досить таки велика. Наймити, члени спілки РЗЛ, гуляють, бо нема роботи.

Щоб зняти з роботи в садово-городному т-ві не члена спілки, позбавленого виборчого права, сина білого офіцира і на його місце післати безробітного члена спілки РЗЛ наймита-комсомольця, на це довелося Березанському сільробіткомові РЗЛ багато сил і часу витратити, бо голова т-ва Клименко перешкаджав цьому. Є вакантні посади в т-ві на відправників вагонів з капустою. Сільробітком на цю роботу посилає наймитів, але Клименко їх не приймає, каже: місць немає. І приймає сюди не членів з сумнівним минулим, (кажуть, що кол. спекулянтів).

Іде наймит, що працював у садово-огородному т-ві, на 3 місяці в терчастину, так т-во не дало йому законних грошей за 2 тижні вперед, а навіть не заплатило всіх грошей за пророблений час; колиж він повернувся з терчастини, то т-во більше на роботу його не взяло. Після цього цей наймит пішов на роботу до куркуля. Колиж побачив, що куркуль з ним поводиться пристойно, то він почав навіть агітувати за те, що наймитам у куркуля краще ніж у державних та кооперативних підприємствах.

Юрисконсульт РВК дає поради власникові приватної броварні Капському, як треба експльоатувати наймитів, а коли за порадою звернувся до нього голова сільробіткому, то поради цієї нема.

Березанський сільробітком — не має приміщення. В той же час березанський сельбуд має 5 вільних кімнат, із яких жадної для кутка наймитів не дає, а дав приватникові-голяреві під голярню.

Коли голова сільробіткому тов. Кравченко зайшов до голови садово-городнього т-ва тов. Клименка — члена КП-(б)У, то той виставив голову робіткому з кабінету — іди геть, не заважай працювати.

Такому ставленню до наймитів на Березанщині треба покласти край. Треба від такого ставлення кого слід відучити, треба підсилити виховну роботу серед наймитів. Треба допомагати наймитам використовувати права, а не стояти на перешкоді цьому. Тоді ми виконаемо наше завдання щодо роботи серед наймитів.

Крок.

(„Пролетарська Правда", Київ).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ТРОЙ, Н. Й.

На Дім Українських Інвалідів.

Щоби й наша українська православна громада не осталась позаді в справі допомоги будові Дому Українських Інвалідів у Львові, рішила вона через свій комітет зібрати на ту ціль $100.00.

Комітет занявся збіркою, на яку зложили: Братство св. о. Миколая в Трой, Н. Й., $20.00, Український Сітізенський Клюб в Трой, Н. Й., $20.00, Сестрицтво св. Ольги в Трой, Н. Й., $10.00; Анна Било $3.00; П. Дженджиристий $2.00; по $1.00: Й. Берник, О. Заяць, П. Бойко, О. Ковальчик, М. Щербик, С. Садовий, Й. Залуцький, М. Рафун, П. Пняга, М. Теличка, Д. Голодюк, І. Дмитерко, П. Мосевич, Ю. Пняга, І. Базар, Й. Голубовський, П. Качмар, М. Місінович, Я. Куцик, В. Колодій, І. Ткач, І. Назаревич, С. Ковальчик, І. Павуляк, Т. Мельник, Я. Дженджиристий, Г. Дженджиристий, І. Бачинський, О. Мельник, В. Пашкевич, о. Й. Боднар; по 50 цнт.: П. Покіда, М. Дудик, П. Кучма, С. Бомба, Марія Пняга, Анна Дмитерко, О. Бомба, Г. Рафун, В. Данила, І. Студиницький, Д. Тимочко, І. Данила, М. Тихоня, П. Ласиця, Федорка Сичик; по 25 цнт. Ольга Палубяк і Н. Н.; дрібними датками зібрано $7.10. Разом всіх грошей зібрано $102.10.

$100.00 вислано на інвалідів до Львова, а $2.10 остає в касі.

За Гуманітарний Комітет
Олекса Заяць, голова;
Павло Бойко, секретар;
Яким Дженджиристий, касієр.

—o—

АНСОНІЯ, КОНН.

Збірка на інвалідів.

На забаві в домі гром. Солецького чеснї гості не забули і за наших героїв-інвалідів, для котрих зложили по $1: П. Хировський, Ів. Патуляк, П. Патуляк; по 50 ц.: М. Мороско, А. Патуляк; по 25 ц.: Ів. Патуляк, молод., П. Солецький, П. Наумяк, Анна Студент, Олена Савчук, П. Ферко, О. Здродовський (Поляк); Дм. Бадяк 15 ц. Петро Патуляк доложив до $6.00. Збирав Іван Патуляк.

—o—

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Збірка на інвалідів.

На забаві у громадянина М. Марковича гості зложили на українських інвалідів $7.50. Жертви зложили слідуючі особи: М. Маркович, І. Отаманець, С. Отаманець, П. Микитюк, Ю. Шевчук, Т. Чеснер і П. Остапчук по 1 долярови; Л. Гуральська 50 центів. Збіркою занявся гром. П. Остапчук.

Гроші вислано до краю через Обєднання.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ свого брата, Михаїла Матвієва, що проживає довший час в Америці. Пошукує його сестра Анна Любов Матвіїв, а тепер замужна Ярком, що приїхала 2 місяці з краю до Канади. Хто знає його адресу, або він сам, прошу повідомити мене на адресу: **Mrs. ANNA L. YAREK**, c/o T. D. Ferley, 201 McIntyre Bldg, Winnipeg, Man. 14

ДО ВИНАЙМУ 4 кімнати в околиці Central R. R., всі видні з улицями, газ і електрика. Засслони на вікна доставляє властитель, близько до шкіл і стріт кар. Голоситися під ч.

327 JOHNSTON AVENUE, JERSEY CITY, N. J. 24

ПРОДАЮ ДОБРІ ТРИ ЛОТИ ЗА $1,000.

Лоти есть коло домів, в місцевости Scotch Plains, N. J. Голоситися до:

JOSEPH GALICK,
7 John St., Carteret, N. J. 24

ПРОДАЄ ДОМИ в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
Л. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗИСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677.

НА ПРОДАЖ В BLOOMFIELD, CONN. 10 АКРІВ ДОБРОЇ ЗЕМЛІ НА ТЮТЮН,

дім з 6 кімнат, 1 шопа на тютюн, барна і другі забудовання. Це все можна купити тано від самого властителя. Має також 40 акрів доброго ліса на продаж. По інформації пишіть до:

HARRY ANTIUK,
Simsbury Rd.,
WEST HARTFORD, CONN.

FLIT
KILLS FLIES
MOSQUITOES
Quicker!

Feen-a-mint
The Laxative
You Chew
Like Gum
No Taste
But the Mint
At Druggists—15c, 25c

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave. Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4934 So. Hermitage Ave. Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568